

BAKURUBASANNI

(nimero 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Afiriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

KIBOCHEPU

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 24nan boko 293nan A songo : dorome : 15

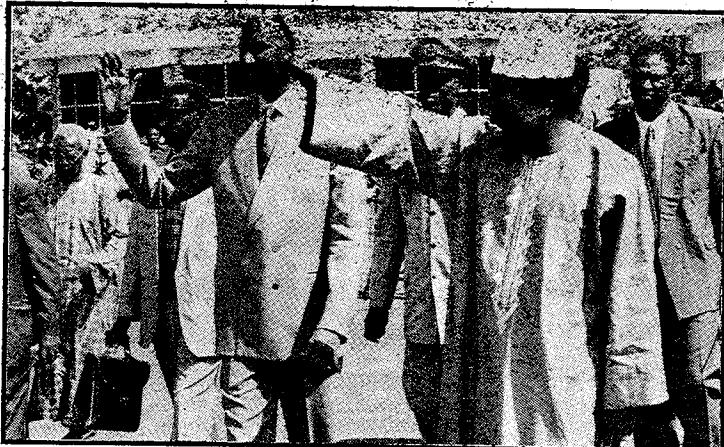
**Mali wolokanw
dondalali sarira tara**

Mali goferenaman nemogo, n'o ye Ibrahima Bubakari Keyita ye, o ye sariya do lase depitesoba la, jen kera ni min ye minisiriw ka san 1996, marisikalo tile 20 laadala tonsigi sen fe. Sariya in min be Mali kanw dondalali kan, depitesoba jenna n'a ye. Sariya in yere dun ko di ?

A b'a jira ko Mali wolokanw donni balikukalan na Mali kono, o wale be tali ke yelelaw kan minnu naniya sirila kalankow la kabini san 1962, ani Iran tonsigi min kera a faaba kono, n'o ye Teheran ye san 1965, ka nesin dosen kura donni ma balikukalan koro, k'a bo an marabagaw ka kan na, k'a ke an yere wolokanw na ani k'a ntuloma ke balikuw dahirmesoro baaraw ye.

A jirala ko Mali kan minnu lakodennen don ninini sira kan, k'u ke faso kan kerkenkennenye, balikukalannia nogonna baara werew be se ka ke minnu na, olu file :

Bamanankan, bobokan, bozokan, kadokan, fulakan, kasonkakan, maninkakan, surakakan, (hasanya), miniyankakan, marakakan, koro boro kakan sinafokan, burudamekan. Nin kan kofolen ninnu si man fisa si ye ; sariya kelen de be boli u bee kan nogonbonya siratige la an ka jamana danbe n'a sekou n'a donko sinsinni na, walasa k'an ka kelenya sabati.

Abudu Jufu ka bolodinogonma taama Mali kono

San 1996, Zuwenkalo tile 20, Senegali peresidan Abudu Jufu ye teriya taama do ke Mali kono, walasa ka ni kura don Mali ni Senegali ka jekabaara ni teriya ni bolodinogonma walew la.

Jekabaara kadara kono, Abudu Jufu n'a ka minisiri minnu nana Bamako, olu ni Mali taw ye hakillijagabo tonsigi do ke nafasorosira baarabolo dow sinsinni siratige la jamana fila ni nogon ce. O baarabolo dow ye monni ye ani kogojikan kurunkow ni duguma sirakow ni izinikow ni baarakeminenkow ni jagokow ni dugujukoro jikow ni fen caman were.

Peresidan Abudu Jufu ni Peresidan Alifa Umaru Konare da sera Mali ni Senegali soro ni politiki ni seko ni donko walew ma, minnu bee ye kelen ye. An ka jamana fila jennen don baaraba minnu ma ka fara kerefe jamana werew kan

i n'a fo Moritani, u y'u nen don olu ni nogon ce. O dow ye Senegali babolo labenni jekulu ye «OMVS», ani ja n'a kasaaraw keleli tonba «CILSS», ani sefawari tonba «UMOA». Abudu Jufu ko kabini lawale la fo bi Senegali ni Mali be se ka jate i ko jamana kelen. O de koso nafa min be Senegali babolo labenni na walasa an ka se ka cike dugukolo soro, ka kuran soro ani ka kogojikan batonbaw beejen yoro soro Mali kono, nin bee ye Mali ni Senegali ni Moritani haminankoba dow ye bi, setigi jamanabaw be k'an deme minnu tiimeli la.

KONKO

Zapena lakoviso hine n'a makariko

Zuwenkalo tile 16, Afiriki Denmisenniw Togoladon

Kulakaw ka Dutigisebenko

Jirishiyenw kolokoloyorow ka di ntoriw ye.

«BNDA» NI SENEKLAW CE KOJEW

Ni kura bena don musow ka balikukalan na

Korokoro jigginniso «Eleni Wolifensoni». Koronbokarila

Marisikalo tile 26 farikolouenajekene tufada

Polisiw be baarake Meriw ka yamaruya kono

je 2

je 2

je 3

je 5

je 5

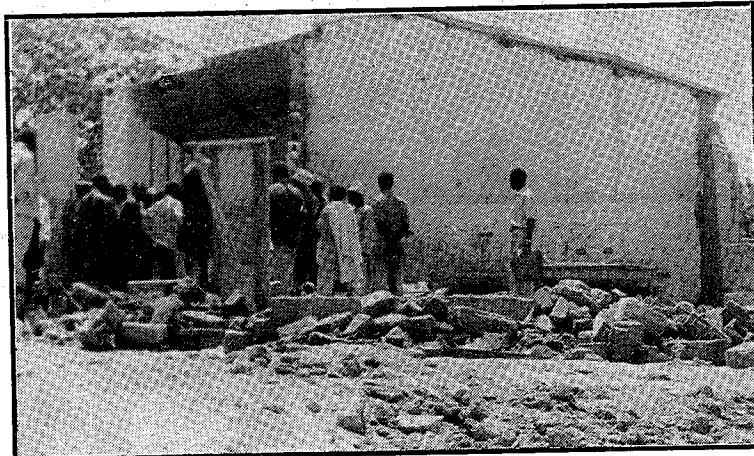
je 8

je 9

je 10

je 11

Zanena lakoliso hine n'a makariko

San 1996, Zuwenkalo tile 3, sanba do nana Zanena, Sikaso mara la, min ye kasaara juguba ke dugunin in lakoliso la. Kalango do de binna, ka denmisennin 2 faga ka 37 jogin.

To foyi tun te lakoliso in na, n'a kilasi ye 6 ye ka lakoliden 363 sogosogolu kono, karamogokuntigi ka fola. Ako, k'oluyere siran kojugu lakoliso in ne, ni san tun finna tuma o tuma, u be lakolidenw labila u ka taa so.

Kalango in jora san 1972. Nka Sikaso mara bee kono, Zanena lakoliso nogon ka doogo bogoban dilannen don min kilasiw kono. A kalanden dow be kalan ke gaw jukoro, dow ba ke jiriw jukoro.

A kilasiw bee perenperennen don, fi b'i tu kono ka kabakolo ye. Ala la, lakoliso in tun ka kan ka ci, k'a lakuraya. Nka jor si se te Ala ka kewale la.

O de koso, Zuwenkalo in tile 3, n'o benna nteten do ma lahawuta

san do ye Zanenakaw ta u teges ma, ka dugu bee tunun ji la. Kalanden kunbabaw sera ka boli, n k a melekeninw ma se ka foyi ke ni Alamine te. U y'u moson nogon kankilasikolonw kono, foka n'okogow k'u dow sata ye. Hine ani makari kulekan be ka bo fan bee.

Denmisew be sergeserege la kogo binnew jukoro.

Mali koorisene ciyakeda «CMDT» ye dugumogow deme ka taa ni mogo joginnenw dow ye Sikaso ani Lena dogotorosow la.

Sikaso goferenere n'a ka jekulu y'u kunda kasaara yoro in kan, ka taa dugawudon ke kasaarato somogow ye ani ka feere teliman dow dabali ka dansigi wale jugu in na.

Nka kasaara in ma to to goferenaman na fa ma ne a ye duguma kalanko minisiri Adama Samaseku ni jamana marakow n'a lakanani minisiri koloneli Sada Samake bila ka taa dugawu ke banbagatow ni lururatow bee lajelen somogow ye.

Duguma kalanko minisiri y'a jini Sikaso mara fangaso nemogow fe, u ka Zanena lakoliso jo kura ye joona.

Zuwenkalo tile 16, Afiriki Denmisenninw Togoladon

San 1990, lajeba do kera dije jamana horonyalenw ka tonba «ONU» ciyakeda la Ameriken jamana kan dije seleke 4 denmisew lakanani na sira bee kan.

A jirala tonsigi kene in kan, ko se be hadamadenw ye sisan ka dansigi funankeninsaya ni funankeninbanaw la. Nka o n'a taa bee, melekenin

40 000 nogonna de be sa don o don dije kono, banaw sababu la, minnu be se ka kunben joona : n'o ye fogonfogondimi ni janoyi ni keteketenin ni kunfilanintu ni kono boli ye.

Lajeba in ni bi ce feere caman dabalila ka do bo denmisensaya la, ka musomanninw ka lakoliladon nogoya, ka denmisew ka sariyaw lakodon u ye.

Nka, «ONU» bolofara min ka baara nesinen don denmisew lafasali ma, n'o ye «UNICEF» ye, o y'a jir'a ka seben do kono san 1995, ko jamana caman be yen, halisa olu denw be segen ni nani na. A pereperelatigera yere ko Mali ma bera ke denmisew lakanani walew tiimeli la : denmisew caman bolo te ci; u caman be sa banaw sababu la, minnu kunben ka nogon; u caman te jisaniyalen soro, wa basinjiminbaliya b'u caman nagasi.

Kalango siratige la, Mali nemogow ye do ke funankeninwyenka kelenw ma boli ke halisa.

«UNICEF» y'a jira ko setigijamanabaw be lahawuta waridone nrajkow dafe ani sigareti ni doeo n'u ka jamanaw lakanani walew, k'a soro o nafolo misikarajarati doron be se ka kenye lase denmisew ma ani balonikalani ni ji saniyalen ni beseaya walew. Dije kono, a be fo cogo min ko bi denmisew de ye sini mogokorobaw ye, n'an dalen don o kuma la, an ka kan k'an cesiri denmisew lakanani n'u ladonni walew bee fe.

BEE BE SE KA NEMAAYA JINI. BEE TE SE KA KE NEMAA YE

An ka samiye daminecogo kelen be kamanaganko ye jinan; k'a sababu ke, an ma sanji si soro folo, laburuli be se ka ke minna. Danni o danni be ka ke sisani, jo ni koori, a bee be ke ntugun cilen buguri de la. O yere kebaga man ca. Anw sigilen don ka laburuliji makono. Sanji fen o fen be na, o si te milimetere kelen bo.

N be dugawuke jamana ye. Jamana kuntigi sigili kalata min benni ke, Ala k'a ke lafiya, ani kunnawolo kono; k'an k'isi, a fitine n'a balawu ma. Ala ka mogoo sigijamana kunna, jamanadenw ka nafa, kunnawolo, soroyiriwali, lafiya, an'u ka netaa be mogoo min ka kuntigya la. Ala ka paritiw nemogow ke laadiriw ye. Ni min ye nemaaaya soro, Ala ka tow tugu o la, ni kelenya, badenya, ani baara numanw ye. N b'a jini u fe fana, u k'a d'on, k'a faamu kosebe, ko: Bee be se ka nemaaaya jini; nka bee te se ka ke nemaa ye.

N'ka foli be ka taa kibaru kalanbagaw, n'a kanubagaw, n'a lafasabagaw ma, ka fara a baarakelaw kan. Ala k'an bee son numanw na ka jesin kibaru ma.

**Masa Kulubali
Tigina Falo mara la.**

KITA

nogonye do kera Sefeto dugumogow fe ani duguyiriwaton nemogow ni ciyakeda werew taw, minnu ka baara jesinnen don netaa walew jateminew ma. Sefeto dugu be Kita kubeda fe.

Tonsigi in naniya bora sefetokaw la minnu sigilen be Faransi jamana kan. U ni fangaso nemogow ye u ka arondisiman geleyaw fesse-fesse, geleya minnubek'uka netaa niyiriwali walew bee nagasi.

Tonsigilaw ye hakilijagabo ke geleya ninnu latemennicogow kan. A geleya do ro belebele ye bakoyi ni Bawule babolow fali ye samiye fe, min be sefeto lasoroli geleya. Nka o n'a taa bee, bi sefetokaw be ka dogotoroso belebele do jo min nafolo kasabi ye sefawari miliyon 49 ye.

Min ye seneko ye, u hakili b'a la ka maloforow laben, ka balan fitinin

camandilan ni Malikoorisene baarada «CMDT» ka deme ye, ka tigasi ni nosi nikabasinicike mansinwdisenekelaw ma, walasa sen'e ka se ka yiriwa Sefeto dugu kono.

Min ye kalanko ye, Sefeto ye lakoliso 9jo, min musaka sera sefawari miliyon 85 ma, san 1992 ni 1996 ce.

Min ye keneyako ye, sefetokaw y'a naniya ta ka foroba dogotoroso 5 jo, u ka mara mogoo 30.000 benni se ka furake minnu kono.

Sefetoka minnu sigilen be Faransi, u ka nin wale y'u somogow bee son hakili la, u seko damajira keli la nisongosara ni soro labugunni walew tiimeli konuman na dugudenw bee fe.

Kulakaw ka Dutigisebenko

Kabini komandan sigira anw fe yan, ko kelen kera jinan, min nogon ma deli ka ke.

Anw ka dutigisebenw yelemato, k'u ke kuraw ye, n'i tun b'a fe k'i den bila i ka seben kono, i tun be kemere sara. N'i tun b'a fe k'imuso bila seben kono, i tun be kemeseba sara. Diyagoya yere tun don koyi !

Nka, a sabatira ko komandan yere sigilen be yoro minna, o ye Kula dugu ye, a ma son ka nin walew ke yen. Dugu tow ye wari min sara, sebenni senfe, a tun be se sefa miliyon kelen ni ko ma.

Kabini a donna ko a ma son ka wale ninnukearondisman dugu kono, dugu misenninw bee wulila k'u jo, k'a ko jenini, ka mogodowci, kataa jininkali ke Kulukoro nemogow la. Kulukoro mara nemaaaba ko, ale ma mogoo ci wale ninnu na. Anw ko, an ka wari ka segin an ma.

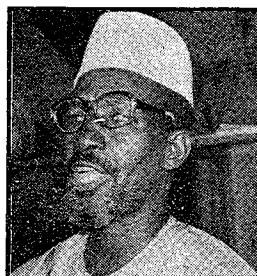
Ako ganna, ka gan. Komandan wulila ka taa dugu bee ka wari dilenwlasegin. A yere ma se ka taa yoro minnu na, a y'olu ka wari bila ka taa d'u ma.

Dugu hake min wulila k'i jo, o tun be taa dugu 37la. Nka, kerenkerenne ya la, dugu naani joyoro tun ka bon kosebe. Anw ko Baba komandan ka wuli ka taa an ka wari di anw ma, an sigiyorow la. Kabako don de !

Komandan min ye nin wale in ke, anw y'a jini nemogow fe, u k'a wuli ka bo yan, k'a d'a kan, an t'a fe. Nemogow ko ni anw t'a fe, k'a be wuli.

**Sumayilate Kulubali
Fasumuku Kula Kulukoro.**

Depiteya suturabirifini wulila ka bo Yusufu kan

Alami Sadon, zuwenkalo tile 13, san 1996, depitesoba la, y am a r u y a dira, ka Yusufu Tarawelee ka depi te y a

tanga wuli ka b'a kan, k'a labila sariyatigelaw ye. Nogonye in senfe, pariti minnu ni fanga te kuntilenna kelen na, olu bee lajelen farala nogon kan, ka tugus Yusufu Tarawelee k'k'uban ka kuma wale in kan, k'a sababu ke, Yusufu Tarawelee ka fola, Tenenin kone bora sariyako la, k'a ke politikko ye. Yusufu y'a jira ko depitesoba ye mogoo minnu sugandi, ka taa ko jenini, olu ye fen o fen seben dantigiseben kono, o si ni wale yere te nogonta. Okofe, Yusufu Tarawelee y'a jira k'ale tun ye kone in dajira jamana ka sariyasunba baarada la. O la, ka soro o baarada in ka jaabi ma se depitesoba la, kuma tun man kan ka ke kone in kan. Nka, depitesoba ka mogosugandilenw ka kumalasela, Buwa Sidibe, ani depiteya tanga wulili korofow sinsinbaga, Umaru Keyita, olu y'a jira ko dalilu sabatilenw b'u bolo, i n'a fo kasetiw n'u nogonnaw minnu be depitesoba wajibiya ka tanga wuli, ka Yusufu bila sariya ka bolo kan. Hakilijigin siratige la, Tenenin kone daminera kabini san 1994, nowanburukalo la. Yusufu Tarawelee tun ye bataki do ci jamana kono kow minisiriso la, ka forobabaarakelaw ka yurugu-yuruguw lakali, Tenenin dugutigi sigili hukumu kono. Yusufu ka folo, wari min yurugu-yurugura a senfe, a be se sefa miliyon 8 ani waa biwooro ma. Forobabaarakelaw ye Yusufu wele San dugu fangaso la. San sariyaso fana nemogoye bataki cidepitesoba la, ka Yusufu Tarawelee ka depiteya sutura wuli, walasa sariya ka se k'a ka baarake, k'a sababu ke sariya te se ka Yusufu nomine, k'a t'o depiteya la. Wote kelen, mogoo 70 sonna tanga wulili ma; mogoo 5 ma son. «R.D.A.» ni «R.D.P.» ka lasigidenw ma son ka wote.

Koorisenenaw ka Sizina tonsigi

Geléyaw bë senekelaw kan kosebë. Marisikalo tile 19, san 1996, Kucala serikili koorisenenaw, ka fara Sikaso, Fana, San, Buguni, Yanfolila, ani Kulukoro serikili koorisenenaw kan, olu jëra ka njogonyeba dë ke Sizina «C.M.D.T.» njemogow tun be kene in kan.

Njogonye in kun tun ye koorisenenaw ka geléyaw ye; i n'a fo «B I M» dayéléli Kucala, ani kooriseneneyoro tow la, k'a sababu ke, «BNDA» ka

toto njinita ka ca kojugu. Ani ka do bo njogo songo la, ka fara senekelaw ka toroto sorozi kan.

Nin wale 3 de tun ninina «CMDT» fe. Nka, k'a ta marisikalo tile 19 la, ka n'a bila mekalo tile 5 la, «CMDT» ma wale ninnu si bo a sira fe.

Okoson, mekalotile 6, koorisenenaw jiginnia Kucala dugu kono, katalama, k'u ka nisongoya jira. Sanni koorisenenaw ka fara njogn na, u benn'a kan, ko koori kana sené san 1996 kono, fo ni «CMDT» sonna ninitaw ma.

Dirisa Tarawele
Nanporonpela Zangaso.

JIRIW TIGELI BE NA NI KASAARA CAMAN YE

Ne y'a kolozi, kabini jamana donna demokarasiko in na, kungo kono jiriw bë ka tige sanga ni waati bëe, ka ke dôgo feeretaw ye, ani saribon feeretaw.

Don o don, mobili 12, walima 13 bë taa ni dôgo ni saribon ye.

N'an man kolozi, hali farafinfurakelaw têna jiri soro tugun, ka k'u mago ye. O kofe, banabaato cayara ; wa, banaw te sidon, sabu jinew ni sogow dogoyorow banna. Kungokonofenw bëe dogoyorow banna. Wa, u ni hadamadenw te ben sigi la abada. N'an ma wuli ka njepini ke jiritigekò in na, fatô bë ka caya, minnu ka bana te furakise no ye. A Kolozi ko, sisan, fatô kemè o kemè cero ib'a soro 65 tun ye jiritigeklaw ye.

Gonba Tarawele
Doribuguni-Kolozi mara.

ANW SENEKELAW MAGO BENA SA DE!

An k'an yere nininka. Mun kera ? Ko bëe kera ; do fôra ; do menna. Nka, fen ma ke. Jamana joli bë ka fôda la ; nka, a te ka waleya, k'a sababu ke, degun minnu bë senekelaw kan bi.

Atë se ka fôka ban abada. Baara kun ye nafako ye ; senekelaw ka nafa dogoyara kooriko la ; anw mago bëe salen don, k'a sababu ke koori wariko ye.

Musofuruw, feerobow, furasiw, ani nô sanni k'a mara sanni a songo ka geléya, ani nisongow ; ninnu bëe lajelen bilalen bë ka koori wari kono. Ni njemogow m'u kofile senekelaw la, anw mago bëna sa koyi ! Aw yere k'a laje ! Kooriseneneti, fo a wari sorozi. N'i ye anw nininka, anw b'a fo ko dugubakonmogow b'a jate, ko wari neci t'anw senekelaw ye, ka soro, u m'a faamu.

Bajan Tarawele
Farada Guni (Kulukoro)

Kooriko tun te tan folo

An ka kan ka Ala barikada ka da mun kan? Ala ye dugukolokan fenw da, an'a jukoro fenw; ani sanfe fenw ni duguma fenw; a ma sara mine dafenw bolo. O bë barikada kun sabati.

Hadamadenw fana ka kan ka sabati kosebë, bawo, Ala y'an da, a ma sara mine anw na. Ko n'a ye min diya, o k'ale Ala bato; n'a ma mögo min diya, o tigi ka to n'a yere ye. Fen fila bë Ala bolo : Alijine, ani jahanama. Ni mögo min ye Ala dòn k'a bato, a cogo la, n'i sara, a b'i bila Alijine kono. Kojugukelaw mana sa, olu be don jahanama kono. Ala k'an kisi o ma.

An be yoro min na sisan, Mali senekelaw segennen don; i n'a fo Joyila kubeda la, woroduguyanfan fe, an'a köröyanfan. O yoro senekelaw segennen don kosebë, k'a sababu ke, u ka koori te ka ce, ka taa n'a ye izini na.

Yoro caman bë yen, minnu ka koori wari sarali bë taa se san kalo naaninan, n'a duurunan ma. Warite soro ! N'i y'a ye, i be koori wari soro, o b'a soro izinitigiw y'o dugu ka koori girinya hake dòn.

O temennen kofe, izinitigiw b'a jini «awe» fe, u ka koori labo, k'upese. U be se ka kalo 4 soro, u te ce, dugu dòw la.

N'a fôra ko senekela ka sankura baara nebilä musakaw t'a bolo, k'o sababu bo koori izinitigiw la, ni baaraw taar'o cogo la, yiriwali te se ka sabati.

Folo, kooriko tun te tan, koori wari saracogo la. An be don min na, i kobi, n'i ye senekela kemè jo, i b'a soro 5 ye cikeminentigiw ye. Balo t'a to mögo 95 si bolo.

Ala ka nogoya don nin walew la. faamaw ka laje de

Dirisa Fonba n° 1
Kula Joyila. !

«BNDA» NI SENEKLAWECKOJEW

Waleya damadaw bë «BNDA» la, minnu ka gëlen senekelew bëe ma. Ni «awe» taara juru nini «BNDA» la, banki in b'a fo ko ka juru ninikun fo fôlo. Nijuru ninikan fôra n'a bora senekemisila, «BNDA» b'a wajibiya, aw bë fen o fen nini, aw ka taa o fen feerebagaw sëgëre, olu ka fakitiri di aw ma, min b'a jira k'aw bëenna fen songo kan.

N'o kéra, wari bë di feerelikela ma ; feerelikela bë soro k'i ka fen d'i ma. Asabatira ko feerelikela dôw be boli ni wari ye, k'a soro e ka fen ma d'i ma.

O temennnen kofé, feerelikela bë fen songo gelyea, k'a sababu ke «BNDA» te son ka wari di senekelema, a ka taa fen san yoro la, yoro min ka d'a ye. «BNDA» fana be tono min nini, o ka ca kojugu. Nin n'a taa bëe, u'i ye wari nebila sara, n'i ka juru sarala k'a ban pewu, i ka nebila te segin i ma ; o bë ke wari fu ye. «BNDA» ka tono ye, këmë o këmë, d; 12 ye ; «BIM» ka tonoye d. 10 ye, këmë okëmë kan. Wa «BIM» la, n'i ka juru sarala k'a ban, ob'ika nebila segin i ma.

«BIM» o mara jurudon senekelela la, yoro o yoro ka d'i ye, i be se ka taa i ka fen san yen. «BIM» te fakitiri nininkali k'ilà. «BNDA» te son o ma.

Dirisa Tarawele
Sekeretéri dankan
Nanporopela Zangaso mara la

Tonw ka yereta te taa sëgen kô

San 1989, porozé do nana otiwale ka maraw kono, ko «Kuluza». A yamaruyalen don ani duguyiriyatow, ani gurupumanw ka je ka baaraké nogon fe. Baara minnu nesinnen be ton haminankow ma, i n'a fo ka no san k'a feéré, ani jagofen wërew, dugu mögo bë se minnu ma.

Koori be sene yoro minnu na, ton ka cidenw bë taa o yoro la, ka nogojulaw ni posonijulaw nini, u ni minnu bë se ka kuma minenw songow kan. N'u bëenna songo kan, ton animateriw be jurunisëbenw dilan, k'u bila ka taa banki la, «BNDA» walima «BIM».

Banki bë soro ka julake ka warisara.

Nka, o b'a soro minenw jiginnu dugu kono. Senekemisuw ni senekeminenw, in'a fodabaw, ani wotorow ni girasiw, olu wari bë nini banki fe, ka di senekelew ma.

Ton be ninnu bëe juru nini banki fe. San mana yelema, banki ka juruw bë sara, nka san naani juruw te sara san kelen kono, k'a ban. Nin wale in kéra sababu ye, dugu dôw ka se k'u ka nogow n'u ka minenw san, u yere ye bi, ka soro u ma taa banki la. Nka, dugu dôw ma bo u no na fôlo, k'a sababu ke ton nemogow ka yuruguyurugu ye, ani animateriw ka salabaatoya. Poroze in nemogow ye amerikenw ye. Mali kono, poroze in nemogoyaso bë otiwale ka nemogoyasoba la, Badalabugu, Bamako. Kuluza kéra otiwale ka tonw demebaga juman ye, k'u bo dibi la. N'ka foli b'a nemogow ye, ani a ka lasigidenw.

Siyaka Kumare
Balikukalan karamogo
Fiyena Kulukoro mara la.

Faransi be ka Mali togodaw deme jiko la.

Faransijamana ka demekesoroyiriwali kesu ka ciden yamaruyalen y'a bolongo bila benkanseben do la, san 1996, Zuwenkalo tile 14, min nesinnen don ji soro li ma Mali togodaw la. Baara in bëna waleya ni Mali Kereciyen Katoliki jekulu do ani Mali dugujukorji niriini seriwsida ka deme ye. Baara in ka ninita do ye ji laseli ye kado jamana le do kono n'o ye Gondo ye. Omara kono dugu 74 y'a jira k'olu magoba bë ji saniyalen na bi kosebe, bawo laadala feere minnu tun b'ubolojisoro li kadara kono, o feere te magoje bilen jiko la, f'u ka deme ni feere kologirinw de ye, minnu se t'u ye an file yoro min, i ko bi. A jirala ko benkan in siratige la, kolon 155 bëna sen k'u ji bo ni bolola pöne ye. Dugu joyoro bëna ke kolon ninnu kolosili n'u mansinw dilanni ni jita sarawaye. Duguw ka kanka baarakela faamuyalenw fana laben mansinw ladilanni kama ani ka magansan dojo mansin minen falentaw bë bila min kono. Baara in warikasabi kiimera k'a ke sefawari miliwari 2 ni k'o ye. A fanba bë bo Faransi demeke kesu kono. Dugu 74 kofolen mögo yereb'ub'jo n'a tonin ye n'o bë ben sefawari miliyon 276 ma.

Jirishiyanw kolokoloyorow ka di ntoriw ye.

A jirala Burukina faso, ko ntoriw bë jirishiyanw kolokoloyorow latine kojugu. Burukinabew ye fura min sor'u ka tineni konni na, o ye kogo ye.

Jugu fila te jirishiyanw kolokoloyorow la ntoriw kô. Jirishiyanw kolokoloyorow, n'an k'o ma «pipijeriw», o sumaya de bë ntoriw wele. U caya kojugu, f'an b'u

këmë-këmë dan, jirisun buwatiw kono, ani ntugunw hi nogon ce, jinogow kerefaw la ani kolondaw ni jiriw koro. Walasa, i kan'u faga, i wajibiyalen don k'i pan-pan u ni nogon ce.

Wagadugu, n'o ye Burukina Faso faaba ye, o ji ni kungo baarakela do, n'o ye Bashiru Belemu ye, o y'a jira ko ntoriw te jirishiyanw dun, nka n'u k'u b'upan ka don jirishiyan buwatiw kono, u bë jirishiyanw bolow kari walima k'u golon. U ka tineni barika ka bon «pipijeriw» la. Bashiru ko n'an b'a fe, ntoriw ka fara an ka jirishiyanw na, an kan'u faga ni posonimafenw ye; bawo sa min mana o ntorisuw dun, o fana be t'o yelema fen were fe. Dugukolokanfen bëe sirilen don nogon na; u si te taa si kô; o temennen kô, danfen bëe n'a neci don dijne kono. Belemu y'a jira ko fen kelen min be yen, n'a be se ka ntoriw gen ka bo jirishiyanw na, k'a soro, a m'u faga, o ye kogo ye; an be kogo kelen min ke na la. N'o tan bolo an be se ka segekata walima bugurinje ke k'u gen. Ofen fila in be se ka bubagaw ni ntigine fana gen. Kogo be ntori gen cogo di? N'a nöröla a farikolo la, a be ntori kónobara jeni f'a be boli k'o yoro bila. Kogomugubejensen doron jirishiyan buwatiw ni nogon ce ani temensiraw ni kolondaw ni jisigiyorow la. Ajirala, an k'a jija, an kana kogo ke buwatiw kono, n'o te an b'an ka jirisunw bëe faga.

Suleymani Watara

TAARE ! TAARE !

Balikulalan
Siniñesigi kalan
Folo, an tun ye
kunfin ye,
An te se kalan na.
An te se sebenni na
Sisan, Ala ni bilikukalan
sababu, anw be se k'an
kunkow baa ñenabo,
Mogo te se k'an
nanbara jago sira la tun.
An ye sira caman
faamu sene ni
baganmara cogoyaw la.
Jon kera anw ma
sababu numan ye ?
Ala ni poroze mangaje
sababu, ka fara
an ka karamogu numan
Solomani Kumare ni Hama Nasire
kan
Ani Gaja dugutigi n'a
ka Seku cew
ni Seku musow
olu minnu y'an
deme jiko ni
dumunikow la.
An be barikada
u baa ye ;
k'u ni ce !
Ala k'u sara !

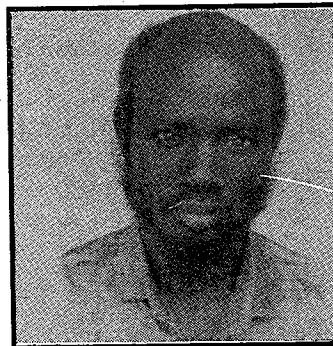
Ali Katile, ko Disibilen
Gaja - Ñen kubeda

Waleñumandon foli

Nin ye ne ka foli ye, ka nesin Kibaru
baarakelaw ma. Sisan, ne be Kibaru
soro joona. Kibaru ye anw senekelaw
kunnañoni sira ye. A be anw bilasira
an ka baaraketaw la, san kono, ka
siraw jira an na, soroñira ani ñetaa
siraw ; Kibaru be nin baa ñefo anw
senekelaw ye. An be se k'a fo ko
kibaru ye senekelaw ka yiriwali gafe
ye; sabu, a konoñaw be tali ke
seneñow, monninkow, ani
baganmarakow la, fo ka taa se
yerekalankow ma, ka fara
yerebabencogow ni kenyakow kan.
Otuma, an be kibaru waleñumandon.

Modibo Baru Sangare
Zantigila-Fana mara.

KUMA KOROMA

Ko kelen
be dijuna
na, a be ke
baa ñe na
; baa b'a
ye ; nka
baa be sa
n , a

kunpan ye. I'ta ñon, hali ni mogo were
y'a ko kelen lakali i ye, o te ke, i n'a fo,
a kera i ñe na cogo min.

i ñe na.

dch. O' ta to, ko a be ke, i'n'a fo, a kera
yen, mogo dw de b'o fo i ye. N'o te, i'ta
n'a y'a sro ko mesaje duman tun be
lakali, ita ñon. Okofe, ika denkundi la,
ma, n'a ñira ko i yere ki ka denkundi
be ke i yere ñe na. Nka, n'Ala ye si di
Mogo o mogo, n'i k'a denkundi be ke, a
ko kelen in ye mogo ka denkundi ye.

JABI

Basiru Kulubali

Joro

Dibi farala...

Dibi farala ka bo ne ñu,
Kalanbalya dibi !
Tasuma te se ka dibi min fara,
Tile yeelen te se ka dibi min fara
Kalan y'o dibi fara.
balikukalan, i ni foli ka kan,
I n'i tanuni ka kan.
I yiriwabaaw sara te ños ñeg bolo.
N'e tun te, ne tun na sa ni mone ye.
Ne tun be hamni ni kalanko ye, e y'o
ñogoya
Ne tun kera kalanbagaw ka jon ye.
jaa, kunfinya ka jugu !
Hali ne tun be foro min sene, ne tun t'o
hake ñon,
Kuma t'a soro kasibili ma.
Nka, bi, ne kera n yerema horon ye.
Ne yere be n ka batakiw seben, n be
walitaw kalan.

N ka foro baa jate be n bolo
N ben ka suman baa dandon seben.
Hali ne be n ka no feereta girinya
seben so folo, ka soro ka taa n'a ye
sugu la, walasa ka san kono feere
hake ñon; mogo tena se ka ne dun o
cogo la bilen.

Bi, ne be furu kuma baa seben, ka
n'a lakali ne ka cibaa ye.
Ni mogo ye fen min sara an ka du
kono npogotigi min nöfe, ne b'o baa
seben.

Ne be n fa ka ko korow baa seben ka
bila.
Kalan kera sababu ye ka ne fa da ne
na. Ala ka kalan ñogoya baa ye !

Kasumu Kulubali
Ñamana, Filazana
Bila mara la.

Kafojiginew ye senekelaw halala ye

N'b'a fe ka n dadon kafojiginew
sigikun n'a baarawtaabolo damadow
la, aw ye. Kafojiginew sigikun ye,
anw fe wulakonaw la, walasa ka
se k'anw lafaamuya bankilabaaraw
la.

A be se ka ke sababu ye, k'anw ka
wariw lakana, ka bo tñeni ani
dunkojuguya ma. A be se fana ka ke
sababu ye, ka danaya sinsin
duguyiriwatow ni duw kono ñafolo
yelëmali kadara kono.

Kafojiginew baara ka kan baa la :
Cew, musow, maakorobaw, ani
denmissenw. A ka kan jekuluw baa la :
Cikelaw, baganmaralaw,
monikelaw, bololabaarakelaw,
kenyereyew ni goferenaman
baarakelaw ani tonw.

Ni mogo min kera kafojiginew tñonden
ye, o tigi be marali ani tali ke cogo la
ani waati la, minnu ka d'a ye, kesu
dayelédonw na.

Kafojiginew be jurudon u ka tñonden
na, k'a dan u se la. Welelikan min be
n fe, ka lase wulakonaw ma, o
file : Anw ka je k'an fanga ke kelen
ye, ka kafojiginew minne ni barika ye,
k'anw wasadon ala. N'o kera, sinima
sinima, anw tena ñebó banki were fe.
Anw kana an bolokono jége fitinin
bila an senkoró jégeba ye.

Daramani Bangali
Zeran Kilela jekabaara kesu la.

NSIIRIN

(Surukuba n'a buranmuso)

Surukuba buranmuso ta a b'a ye. A seginto ka taa so, surukuba k'a be t'a bila sira. Utaara ka taa; u nana se jirisunba do koro. Surukuba buranmusoko : «haa! ni jiri suma ka di de!. O fora yoro min na, surukuba sinna ka fara ka t'a jo jirisun kofe, k'a fo : «Nebé musokoke yan».

Buranmuso ko : «oo! i mana tila tuma min na, i na ne soro nefe.» Surukuba ko : «wa! a fo n tenu fosi ke bilen». Ko yala, surukuba y'a ka kanuko fo a buranmuso ye wa ?

Majan Sumayilake Kulubali
Fasumuku- Kula-Kulukoro.

Fen misennin minnu donni ka fisa

1-N'an ye jurukise siri kaseroli kala la, an be se k'a goniman ta, k'a soro a m'an jeni

2-N'aw sengennen don fo k'a damatemén, a' y'aw nonkonkuru fila su jisumalen na. Kurannin min be yelen aw farikolo fe, o b'aw lafiya kosebe.

3-Weri mana ci, k'a mognonmognon, i man'a furan cogo o cogo, a mugumugunin dow be to duguma. O turma an be se ka mun ke ? An be koorimugu ta, k'a njigin kosebe, o k'o k'a bisi, k'a ji bo a la.

5-N'an y'o ke ka wericiyoro dugukolo joosi, weri mugumugunin bee be nor'a la, u dögoyaracogo o cogo. O ko, an be koorimugu in lafili.

4-Ni kon d'rela den bolo kan, a' b'a bolo jo jisumalenba jukoro walasa a joli ka se ka laboli joona.

5-N'aw be mana tige ni kemusu ye (sizo), a tigecogo be du bawo sizo be tineku mana kan. N'aw b'a fe a tigecogo ka tilen, aw b'a tigeda jojan ci ni kereyon walima biki ye. Aw be «bandikolan» noro tiiri cilen kan, o k'o aw be mana tige ni kemusu ye, a te du.

6-N'aw t'a fe, aw ka alimet kana njigin, i n'a fo sanji la, aw b'a meleke fugar sebenfura la.

7-Fenjenama mana aw cin, n'aw ye jaba tige k'o da cinda la, a dimi be ban, a funun fana be jigin.

Ka bɔ Konsonfon

1°) Ne be Kibaru nemogoyaso nininka, yala mogo kelen jumen kera sababu ye ka balikukan sigi sen kan Mali kono.

2°) Balikukan sigira sen kan, ninan y'a san joli ye ?

3°) Burusi kono dugu jumen kera folo ye ka balikukan nafa soro ?

Abu Konate ka nininkaliw jaabiw:

1°) K'a damine Mali la fo ka se jamana w'rew ma, a te se ka fo yoro si ko mogo kelen ye balikukan sigi sen kan. Balikukan ye jamanaw fangasow ka baara de ye, min dabora balikuw kama ani denmisén minnu ma se ka tubabukan laban. Balikukan be se ka jate soro labugun kalan ni yerejenabo kalanw fe min sinsinbere ye balikuw ka baara ye.

An be se k'a fo ko Mali minisiriso min ka baara nesinnen don kalankow ma, o de ye balikukan naniya siri jamana kono.

2°) Waati fila de be balikukan na Mali kono :

Folo : Tuma min Mali y'a ka jonya juru foosi ka bɔ a kan na, k'a ka horonya soro san 1960, an ka jamana ye balikukan damine faransikan na, nka o ma sira soro.

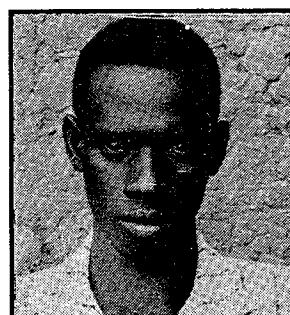
Filanen : Dijen jamana horonyalenw ka tonba «ONU», bolofara min ka baaraw nesinnen don kalankow ni seko ni d'enkow lafasali ma, »UNESCO« o ye tonsigiba do ke Teheran, n'o ye Iran faaba ye, san 1965, min senfe u ye d'onsen kura don balikukan koro. U ye balikukan sinsin balikuw ka baaraw kan, ka tila k'a kalan ke wolokanw na.

O cogo de la, an be se k'a fo ko balikukan lakika daminenasan 1965, Mali kono.

3°) Balikukan daminera Kita mara de folo kono. O waati y'a soro tigasene tun yiriwalen don kosebe yen duguw kono. Kitakaw ye nafa min soro balikukan na, Ala n'u yerew de b'a don.

Abu Konate
Konsonfon,
Jamina mara.

Mogo mana kodon cogo o cogo, i be Ala ko

Nin kera sayibake do ye, a dara a yere ka donni na kojugu. Don do, a ko Ala ma k'ale be se ka kiiti tige. Ala k'a te se. A k'a be se.

Ala k'a ma, o te baasi ye, sini n be ko do jir'i la, jirisunba b'a da la, i be yelen jiri in kan; n'i ye fen min ye, i k'o kiiti tige. Sayiba in taara yelen jiri in kan k'i sigi. Sooni a ye ce do natoye, forokojan b'a kan na. Sanu be foroko in kono. Ce in selen koda la, a ye ko tige ka foroko bila duguma, k'a senw ko, ka taa. A ninena foroko ko, koda la.

O la, warabilen do nana koda la. O ye foroko in ye; a taara a bolo fa sanu in na sijne saba, k'a fili jila. O temena. O ko, ce do fana nana, o ye sanu in ta ani foroko, ka taa tu kono na fe, a ma son ka taa siraden fe.

Ce were nana tun, ka ko tige, ka siraden kelen mine ka taa. O la, sanutigi hakili jiginna a ka sanu na waati min na, a seginna a ko. A ni ce benna yoro min na, a k'o de y'a ka sanu ta. O ko sanu t'ale bolo. A y'o faga.

Sayibake in ne be nin bee la. Ala ko i ye nin yewa ? A ko awo. Ala ko ayiwa, a kiiti tige ! Sayibake ko tijen na, ale te se ka nin kiiti tige. Ala ko ce min ye sanu n'a foroko ta ka taa tu kono na fe, o benbake de ta ye sanu in ye. Sanutigi in benbake de y'a sonje. Warabilen ye sanu min bo sanu in na k'o fili jila, o ye sanu in jaga ye, ka d'a kan ce in tun te jaga bo.

Sanutigi in ye min faga, o ye mogonama no ye. O benbake de tun be mogow boce u ni na ; baara were tun t'a la mogofaga ni wali fenw nanbarali ko. O juru de sarala ce in na.

O de koso, kiititige ka gelon. Mogow be se ka sariya tige, nka mogo te se ka kiiti tige. Kiititigebaga ye Ala yere de ye ; mogo t'o tige.

Sheki Madu So
Abikukaramogo Ntinenga
Fana mara la

Ni kura bəna don musow ka balikukalan na

Kabini Mali y'a ka yəremahoronya ta fo bi, caman kera kunfinya ni kalanbaliya dibi farali la. Nka, o n'a taa bəs, kalanbaliya ma ban, sanko musoyanfan.

Jatemine la, musow hake ka ca ni cew ye Mali kono. U joyoro ka bon du nidugunijamana soro sabatili baaraw

la. Kabini jo be dan don min na fo ka taa s'a feereli n'a tobili ma, musow te to kə nin walew si la. O temennen ko, musow de be den wolo, k'a ladon, k'a ladamu. O musow fanba minnu sigilen don an ka togodaw la, u ka dijelatige ka gelen k'a sababu ke kalanbaliya ye, min b'ubalik'u yerew ka kow jənabə walasa u ka se ka nafa soro u ka kewalew bəs la.

O de kəson, Mali musow təgəla ciyakəda min sigilen be Bamako ka nesin u ka jətaa siraw labenni ma u ye, o ni Mali balikukalansoba y'a janiya ka hakilijagabo tənsigi do ke an balimamusow ka balikukalanko kan.

Hakilijagabo laje in min kera Zuwenkalo dəgokun laban na, a

jəməgoya tun be duguma kalanko minisiri Adama Samaseku bolo. Alaje sankorotara ni kenyereye dəmekə jekuluw ni sene ciyakədaw ni musow ka ciyakədaba bolofaraw ni maraw kalanko səriwusiw ka cidenw yeli y'a kene kan.

Lajé in musaka dibaga ye dijə jamana hərənyalenw ka tənba «ONU» bolofara do ye, min ka baara nəsinnen don dijə jamanakənədenw dəmenima, n'o ye «FNUAP» ye.

Tənsigilaw ye tile 5 de ke ka Mali musow ka balikukalanko kunkun n'a jənjen təmo. U ye hakilinafalenw ke, ka sifileliw jatemine ke, ka feerew boloda walasa do be se ka bo cogo min muso kalanbaliw la. Feerew fəlow waleyali kuntaala ye san 3 ye.

Min ye musow joyoro ye mara seginni na so, n'o ye «desantarálizason» ye, min b'a jəni an ka togoda sigibagaw fe, uk'uka dijelatige walew bəs jənabə u yere ye, tənsigilaw da ser'oma. Dijə musow ka jəgənyeba min kera Bezingi dugu kono, Sinuwa jamana kono, o ye feerew minnu siri musow ladamuni cogoyaw la, u ye do fo fana kan.

A jirala ko ni «demokarasi» ka jinita kərenkərennen do ye fasodenw bəs sendonniyesasobaara la, cəfara muso kan, fo musow k'u bolodayoro dən, k'u ka sariyaw dən, k'u joyoro dən. Osidun te se ka taa balikukalan ni ladamuni ko. O de kəson goferenamany'a jira ko musow kalanni n'u ladamuni bəjama ka kewale fəlow cəma, minnu tiimeli man kan ka sumaya.

FOLU MAAKOROW TUN B'U YERE DON

An k'an yere dən, ka taasi bila ka taa, an ka fəlu maakorobaw ma, minnu dalen be dugukolo jukoro bi. Olu ka miiri tun bolila fən caman kan, dijelatige la. Danbe tun be fəlu maakorow la. U tun be siran danbe tijeni jə kosebə. U tun be danaya sama u ni jəgon ce. Nkalontige maloya tun b'u la. Fəlu maakorow tun be siran təgötige jə. Olu ko saya ka fisa ni malo ye. U ka taabolo tun ye danaya ye, sanga ni waati bəs. Fəlu maakorow tun be furuke danaya, ani ben, ani kelenya kono. U tun te furu lankolon ke. Denmisənw tun be boje ta ka maakorow səgerə; maakorow tun be hadamadenya taabolow sira d'u koro, ben ni kelenya kono, ani kotoñəqonta. Fəlu maakorow tun te seli; u tun te jagabo. Nka, danaya tun te bərəto u fə abada; wa u tun t'u hərən jəgon furumuso kanu, abada.

Bajan Tarawele Guni Farada Kulukoro

Kibaru y'a kanubaga də bisimila

Jumadon, mekalotile 17, san 1996, nege jə tan waati la, Yoro Sali bisimilala Kibaru jəməgoyaso fe. Yoro Sali sigilen don Bijan, Dogo arəndisiman na, Buguni mara la. A ka baara ye arajodilan ye.

Baro senfe, Yoro Sali da sera fən caman ma, kalanko siratige la. A y'a jira ko Kibaru baarakelaw bə baara min na, k'a nafa tə se ka fo, k'a ban.

Yoro Sali ko Kibaru nafa dənne tə Bamako. Ko n'i sera togodaw la, kərenkərennenya la olu ka dugu la, i be Kibaru nafa dən kosebə.

Mogo caman tun salayara balikukalan na; nka, kabini u y'u təjəgən w ye ka Kibaru kalan, u seginna kalansow la, walasa u ka se ka KIBARU kalan.

O kəfe, Yoro Sali y'a jira ko dugu do b'u ka arəndisiman na, min togo ye Kəkala; k'o dugu musow bəs kalannen don bamanankan na, npogotigifara musofurulenwkan. Kibaru kanubaga jəna in y'a jira, ko ni də sera ka fara Kibaru ka jumadon baro waati kan, arajo la, k'o be diya togodalaramogow ye kosebə.

O siratige la, ko arajo jəməgəw k'a laje, ka waati də kərenkəren k'o ke disikidemande waati ye, bamanankan na. Ako ni də ma fara minisiri Bakari Koniba Tarawele ni Ibarahima Solomani Kulibali ka kunnafoniw dili kan bamanankan na, ko fən kana b'o la.

A ka kuma kono, Yoro y'a jira k'u ka arəndisiman dugu saba, Bijan, Fənjenna, ani Sikoro farala jəgon kan ka tənba də sigi sen kan. Tən jəməgə ye Kasumu Kulibali ye, n'o ye balafəla jəna ye. Dugu saba kofəlen ninnu ye siraba də dilan u ni jəgon ce. Yoro ko nin ye misali ye, min ka kan ka ladege maliden bəs fe; sabu goferenamantəse ka baara bəs ke.

Yoro ka fo la, Kibaru kənko ka fisa kosebə; wa u be Kibaru soro kalo o kalo, a waati la. Ko də ka fara jaw kan, Kibaru kono.

Korokoro jigginniso «Eleni Wolifensoni» Koronbokarila

Hakililajigin kadara kono dije warimarasoba «Banki Mɔnjali» kuntigi Jamisi Wolifensoni ye taama ke Mali kono san 1995, Zuwenkalo la.

A n'a furumuso «Eleni» yaalala Mali koɔrisene ciyakeda «CMDT» mara dɔw kono, yaala min senfe Fana dugu dɔn'oye Korokoro ye, n'a ni Bamako ce ye kilo 75 ye, yen mɔgɔw ka walew y'u nefa fo k'a damateme. A ma ne «Banki Mɔnjali» Kuntigi n'a furumuso ye layidu ta Korokorokaw ye k'u deme ni dogotoroso do joli ye ani nɔsimansin do dili u ma.

Onaniya sera ka waleya ni «CMDT» demeni ye Wolifensoni fe ni sefawari miliyon 3 ni tila ye ka fara koɔrisene

baarada ka miliyon 22 kan.

Nɔsimansin temennen kofe, jubaato ladaso 6 n'u minenw labenna anifaramansi kelen ka fara tinminemuso (matɔrɔni) sisoko kan ani gabugu ni negeñu (suturaw).

A jirala ko Korokoro dafela dugu 20 nɔgɔnna tintow bëna

lajigin Korokoro jigginniso la. O la sa, dugumogow k'u bën'u seko damajira ke dogotoroso in ladonni na. Musow y'u ka nisɔndiya jira nɔsimansiko la, min bëna ke sababu ye u ka se k'u denw ladon konuman ani k'u nesin forobaaraw ma.

Laje in nɔmogoya tun be Modibo Sidibe bolo, n'o ye Mali bolodijɔgɔnma ni keneya ni mɔgɔkɔrɔbaw ladon walew minisiri ye. A ye foli bila naniya numantigi ninnu ma, o kɔ ka layidu ta Korokorokaw ye ko ni Ala sɔnn'a ma goferenaman bëna kuran lase u ka dugu kono.

Korokoro dugutigi ye «Banki Mɔnjali» Kuntigi muso ladiya a ka dugu tɔgo la, n'u ka laadala masirifɛn cɛni do ye.

; ka bɔ nɔtobi ka taa tobɔ.. ka bɔ tobɔ ka taa tokunnansigi; ka bɔ tokunnansigi ka taa todun; ka bɔ todun ka taa tɛgeko; ka bɔ tɛgeko ka taa barikada; ka bɔ barikada ka sɔro ka na yan.»

Sogow kulela ko : «e ! e ! e ! nsonsannin jamana fo k'a tɔne. Suruku ko : «A' ye nsonsannin, miné ale de y'an ka no bo «! Nsonsannin bolila coyi; a tunnuna o yɔrɔnin bëe, u m'a sɔro.

I n'a fo waraba ye kungofenw bëe kuntigi ye, mali fana ye jilafenw bëe kuntigi ye, olu fila benn'a la ko waraba kana son nsonsannin ka bin dun gere kan; mali fana kana son a ka ji min ba la.

Nsonsannin bɔra bɔnbenben in kalama min ke, a taara don misisu dɔ golo kono, ntumuwa kelen don ka min fan bëe sɔgɔ-sɔgɔ; nsonsannin y'a yere ke warayelema dɔ ye, k'a tɔgo yelema ko «Korongo». A be to kayaala-yaala kungo kono, k'a fo «A fugufagafugu korongo, sanni nsonsannin ka n'an danga». Abe to k'o fo, don dɔ la a ni waraba nana bëen. Waraba y'a nininka k'e tɔgo ? A ko : «ne tɔgo Korongo».

Waraba ko «yala, mun de y'i ke tan ?» Korongo ko : «Kɔrɔ nsonsannin de ye ne danga, o de ye ne ke tan ». O yɔrɔnin bëe, waraba ye ci bila ka t'a fo nsonsannin ye, k'ale waraba y'a yamaruya a ka bin dun gere kan.

Waraba siranna nsonsannin ka danga ne.

Nsonsannin n'a ka misigolo sɔgɔ-sɔgɔlen taar'a jo bajida la. A b'a fo : «A fugufagafugu korongo, sanni nsonsannin ka n'an danga». Mali y'o men min ke, a ko «yala nsonsannin ka danga de ye ke tan wa ?». Korongo ko : «ɔwo». Maliba k'a ma : «T'a fo nsonsannin ye a ka na jimin ba la fo k'a fa kosebe».

kabini o don fo bi, kungosogow ni nsonsannin ka kele banna.

Kaka Keta
Sanmanin.

Kungosogow ni nsonsannin ka kele

San dɔ la, kungosogow bëe jera ka foro bɔ nɔgɔnfɛ, k'a cikɛ nɔgɔnfɛ. U ye no de dan foro kono. Nɔ sera tigeli ye tuma min na, u y'a tige. A sera gosili ye tuma min na, u y'a gosi, k'a ke jigine kono.

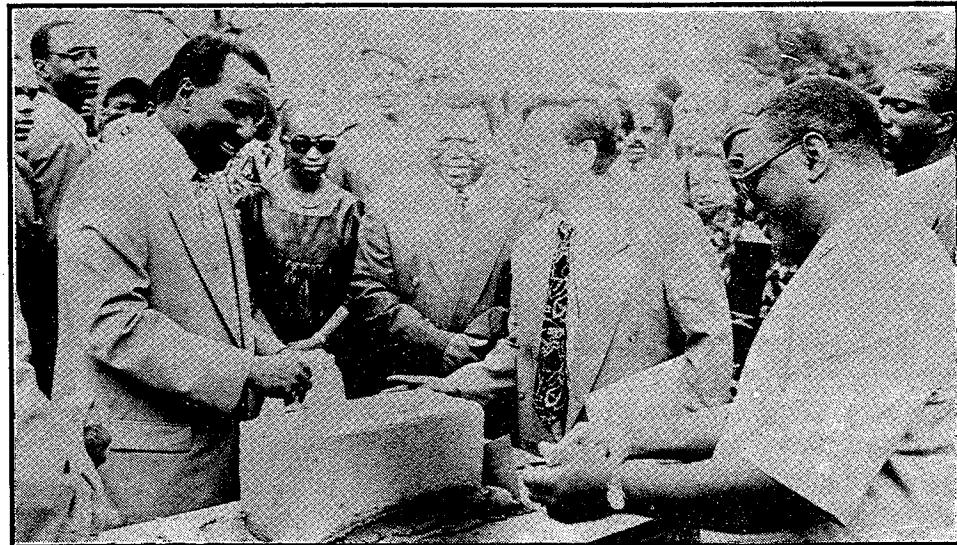
baara bannen, u ko bëe ka t'a sennayaala. Bëe taara, nka nsonsannin y'u ka no bëe bɔ, ka taa n'a ye a ka so. Sogow nawaati nana se. U bëe nana nɔgɔn sɔro jigineda la, u ye jigine kono laje, k'a sɔro foyi t'a kono. U bëe kabakoyara ko : «jɔn

y'an ka suman bɔ»

U ye nɔgɔn nininka. U y'a jira ko bëe k'i taayɔrɔ fo. Dɔw k'u taara «Jalafayi»; dɔw k'olu taara «Jataloyi», dɔw k'u taara «Tigangɔnni»; dɔw k'u taara «Kalake».

Bëe y'a taayɔrɔ fo. A sera nsonsannin ma, ale ko : «A taara jigine; ka bɔ jigine, ka taa nɔbɔ; ka bɔ nɔbɔ ka taa kɔlɔnda; ka bɔ kɔlɔnda ka taa nɔsusu; ka bɔ nɔsusu ka taa nɔkɔ; ka bɔ nɔkɔ ka taa nɔbunten; ka bɔ nɔbunten; ka taa nɔtenten; ka bɔ nɔtenten ka nɔtobi

Marisikalo tile 26 farikolojenajekene tufada

Hakililajigin siratige la, Alifa Umaru Konare sigili Mali peresianya la, san 1996, Zuwenkalo tile 8 benn'o san naaninan ma.

Odon kelen mintun ye sibiridonya do ye, Peresidan Alifa taara Mali farikolojenaje yoro kura do tufa folo da Yirimajo dugu kono, yoro min togo bema da Marisikalo tile 26 la, k'a da ko n'a koro kan; bawo jagoya fanga binna Mali kono, don kofolen in de la, ka demokarasisira wagabomalidenw ye.

Farikolojenaje yoro in bema jotaari 25 kene hake de kan ni Sinuwa jamana ka deme kerenkerenne ye bolodijogonma sira kan, min b'a ni Mali ce a be san 30 ni ko bo bi.

N'any'an hakililajigabokonuman Mali samata segew ka Tinizi ntolatan janjo hukumu kono, Mali fangaso kuntigi Alifa Umaru Konare ye layidu ta jamana funankeninw ye, ko ni Alasonna a te meen, a ben'a seko damajira ke ka farikolojenajekene laben u ye, u ni min ka kan, ka d'u ka

nanaya walew kan Afiriki njanaw kunbenkenew kan.

Peresidan ka janiya detiimera Sinuwa jamana Peresidan Ziyangi Zemini ka kosa in na teriya ni badenya taama senfe Malikono; bawotaama in kadara kono Ziyangi Zemini ye sefawari miliyari 5 juru don Mali la, tono foyi te sara juru min kunkoro.

O nafolo kasabi do de bema don Yirimajo farikolojenajekene labaarali dafe ni Sinuwa jamana ciyakeda do ka deme ye san 3 kuntaala kono. Jatemine la, a jirala ko sigiyoro 50.000 de bema laben kene in kan. Ntolatan temennen ko, nooni ani bololabalontan suguya bee ani farikolojenaje suguya tow bee lajelen kenebena jo keneba in kan. Nemogow ka fo la, farikolojenaje kalanso 20 jogon bema jo ka fara tonsigiyorow ni kalanjeyorow ni dumunikeyorow kan. O kalanso bema dayele Afiriki jamanaw bee ye.

Yirimajo farikolojenajekene tufa folo dali kera gintan dan bee ye a dugumogow bolo.

FARIKOLOJENAJEW KUNPAN B'ANW NA

Ne be Kibaru bocabagaw ni arajo baarakelaw bee fo, k'u walenumandon. Aw ye caman ke fasokanw yiriwaliko la. Nka, hali bi, fen do be yen, anw togodalamogow b'o nini aw fe. Aw y'a cesiri o siratige la. O ye mun ye ? Farikolojenajew. Netenansarkanmen ; ne sigiogon t'a men. N'aw ma ne anw ma, anw ni kunpan te ban. Anw togodalamogow hamie min ye, o ye ka kunnafoni di bamanankan na, farikolojenajew kan, walasa anw ka se ka nedon, kerenernenya la, jamana ka kupu ntolatanw na.

Walasa anw ka se ka jamana njanini ntolatanw kecogo n'a jaabiw faamu Jamana koka farikolojenajew kecogow n'u kedaw, n'u jaabiw, an ka ninnu be don, ka soro, an ma wuli ka taa mogowere nininka. Ntolatanjekulu kumbaba fen o fen be kubedaw la, olu bee n'u kanubagaw n'u lafasabagaw don togodaw la. A ka di u ye, u ka baroke u kan, ani ka jogonsoso gelebaw kan, jiribaw koro. Dakajan ka di jaame ye ; a kokuru de b'a negebo a la. N'i ma kunnafoni soro fen min kan, a ka gelen i ka baroke o kan, sanko sosoli. An b'a nini, ni ntola bema tan, u ka sanga kelen, walima sanga fila ke nefoli la, ntolatanjekulu fila kan, bamanankan na ; o kofe, ka ntolatan to senna, sanga 15 o sanga 15, ka sanga fila ke ka ntolatan nefobamanankanna. Arajo nemogow na baarakelaw ka kan, kalere kelen, walima lere tilance ta dogokun kono, sufela la, ka dogokun farikolojenajew nefo bamanankanna. Mogow b'ulaben k'o su kelen kono. N'o kera, aw b'a ye sisan, bataki cibagaw be caya, ARAJO ni «KIBARU» ma. «Kibaru» fana ka kan ka ne kelen bee fa, kalo o kalo, farikolojenajew kunnafoni la. Ni njanini ntolatan sera, katimu do ka kan ka ci, ka jekuluw bee togow seben o kono ; ani ka jaabiw sebenyoro bila. O la, ni ntolatan min kera, anw kibaru kalannaw b'o jaabi seben katimu kono, fo ka taa munumunu foori. Ne be Arine Kulubali, Adama Dace Kulubali, ani Alu Balo fo, ntolatan kanubagabawdon kabobunuku Namana.

Kasumu Kulubali Namana. Bila mara la.

SARIYA

Polisiw be baarakə Məriw ka yamaruya kono

Ni desantaralizason sabatira, marabolow maracogo sariva b'a jira ko kura, b'na fara məriw ka baaraw kan, min be tali ke polisiw ka baaraw la.

Bara kura ninnu be boli marabolo kono kow basigili n'u sabatili kan, ani lakanalinisariyaw'n'u nogonnaw. Baara ketaw file :

1) Bolimafenw bolicogo nemajoli n'u labenni kojuman, sirabaw kan, ani jamana yorobaw la, ani sisikurunw basigiyorow jamana ka soba tijenewn cili'n'u dilanni, anif'en filitaw yorowla, f'en minnu be se ka baasi lase hadamadenw ni baganw ma.

2) Məri ka kan ka mankanbaw ni murutiliw dalasa marabolo kono, ka fara

nogonnajerew ni mankan kuntuwanw kan, sufela la, minnu be sigiñogonw tooro.

3) Məri yamaruyalen don k'a janto suguw nemajoli la, ani nemajerew, ni dołominyorow, walasa ka k'e labali; ka fara alabatoyorow n'u nogonnaw kan.

4) A ka kan, məri k'a janto furew lasecogo la, kaburudonw na, ani kaburudonw kolosili, ni janajayorow nemajoli, ka fara f'en caman werew kan, minnu be se ka soro suko senfe.

5) Sumanfeerelaw ka sumannikelanw ka kan ka kolosi, ani dumunifen feeretaw lahalaya, suguw kono, ani siradaw la.

6) Məri ka kan ka feerew siri, walasa ka tasuma kasaarawnijilakasaaraw kunben, ani fijebanaw ni baganbanaw n'u

nogonnaw. Məri ka kan ka kasaaratow magen teliya la; o siratige la, a be se ka wele bila fanagaso ma, ani k'a ka feere sirilenw dajira fanagaso la.

7) Hakili ka kan ka to kunkololabanabaatow la, minnu be yaala-yaala, n'u be se ka baasi lase mogow ma, sanga ni waati bee.

8) Məri ka baara be boli bagan labilalenw ka tijeni kubenni kan, an'u tijenewn labenni.

9) Məri ka kan ka sigiyorow mogow wajibya, u k'u sigiyorow laben, n'o y'a soro, a sabatira ko sigiyorow ninnu ye baasimayorow ye. Sariya be məri yamaruya ka nin baara ninnu ke. Məri fana wajibiyalen don ka fangaso ladonniya, a ka baaraw keli kunw na folo, sanni baaraw ka ke. Goferenaman ka lasigiden min be marabolo kono, o fana ka kan ka ladonniya.

Denmisenninw ka garibuya be jamana segin ko.

Kabinilawale, garibuya tun be ke walasa ka desebagatow (faantanw, iujuratow, banabagatow) deme, k'u sutura hadamadenya hukumu kono. A tun be ke hine de koso. An be don min i ko bi, garibuya ka kan ka ke desebagatow de fe. Nka, an k'a don ko sisan, mogo suguya caman kelen be garibu ye. Cekoroba ani musokoroba banabagatow b'a ke; bana te denmisennin minnu na, olu fana b'a ke su ani tile bee. O tuma, bee ka kan ka garibuya ke wa ?

Jamana kono, diine sira kan, a ka kan mogo deselenw walima banabagatow k'u ka hine nini garibuya la. Nka, an be waati min na i ko bi, a kolosira ko denmisennin kenejabagatow de ka garibuya fanga ka bon kosebe. U be garibuya ke fan bee la. Denmisencaman ye garibuya dege u bangebagaw nofe. O den ninnu caman be korebaya k'u to garibuya sira kan; wa u be kalan ka baarajuguwerew ke minnu te bensariya kono. Sisan garibuden dōw ye nsonw ye; dōw be dōrgu feere walima k'a kunun; dōw be mogow bolofenw yurugu-yurugu. O tuma, an k'a don ko ni denmisennin garibu cayara, o be ke sababu ye ka nanamuñanamuñogó caya dugu kono. U tēna son ka sebe ke tun barisa u degera nanamuñanamu de la. O wale in be jamana segin ko. Ne ka faamuyali la, denmisennin man kan ka garibuya ke. Sanni u ka garibuya ke, u bangebagaw ka kan k'u don baara werew la minnu nafa ka bon u yere ni jamana bee lajelen kan. Garibuya te baara ye, min be se ka funankeninw ka sinijesigi sabati hadamadenya kono.

Funankeninw ka baara te garibuya ye. An ka kan k'u dege bololabaaraw la walasa u ka se k'u yere sutura aniu bangebagaw. Garibuya te baara ye min be laban; sinijesigi baara te. Bi denmisennin ka garibuya te netaa taamaseereye, fugariya taamaseere de don. N balimaw, an k'an janto denmisenninw ka garibuya la. Sanni

an k'u to garibuya keli la, an k'u don baara la, walasa u ka se ka sebe k'u yere ye. Garibuya be denmisenninw ka sinijesigidon bogola, wa a be ke sababu ye ka fugari ni nanamuñanamuñogó caya jamana kono. An ka here fosi'ola.

Amidu Kulubali
Balikukalan Karamogó Bamako.

TULON

Nin desen fila dilanbagu y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A y'olu nini.

1- Sebenfurra min be boilo k'nd. 2- Berre min be boilo k'nd. 3- Kiniñte bolokala, moronjorow. 4- Sebenurra min be boilo k'nd. 5- Tabbal k'nd. 6- Tanda k'nd. 7- Taballi sen kelen min be wo k'nd. 8- Ce umanfe defuruk. 9- Tabbal k'nd. 10- Tabbal k'nd.

jabi

sidabana be mogo faga an ka je ka sidabana lajo

mogokelentje

yeremine

manani

PILS
Sida kelleli baarada jamuna
BP-ES04 TEL: 22-20-05

a ye kunnafoni nini Sida kelleli baarada fe ana bolofaraw

MSSPA
Sida kelleli baarada jamuna
Lidouni ministriso - Mali

Sida ye nin san keme laban
in bana jenssen ta de ye.

Sida ye Mali masibabanaw
do ye.

K' a damine san 1986 la, n' o benna
sida lakodoni ma Mali kono, ka na se
san 1995 ma, sida banakise be mogo
minnu joli la, o be taa mogo 194.000
ma. O mogo ninnu na, mogo 30.000 ka
bana dara kene kan. O mogo 30.000
la fana, mogo 25.000 fatura.

- San 1995 doron kono, sida ye
mogo 9.000 faga Mali la.

- Sida banakise b' a la ka mogow
mine don o don, sida yere b' a la ka
tijeni ke ka taga a fe.

Walasa ka masiba in kunben,
fanga ni jamakuluw ni
demedenjekuluw bee y' u bolo di
nogon ma..

SIDA kelleli te do were ye ka feew
siri ka bana kunben, bee k' i jo i joyoro
la, bee ka nogon deme.

Sida koni be mogo faga, nka
alalatigebana to: bee be se ka yelema
don i yere joglo la ka bana in kunben.

An ni te se ka lakani fo an
bee k' an cesiri.

Iyodi ko kera farafin jamanaw haminanko ye

Iyodi ye farikolo nafafenba do ye, min
be soro dumuni ani minniji la. Ale joyoro
ka bon kosebe, hadamaden farikolo
kogoli n'a kungolo sema dafali la.
Donnibaw y'a jira ko iyodidese be
kasaara caman lase hadamaden ma.
Kabini den b'a ba kono, ka na se den
wololima, an'a korebayali, iyodidese be
ke sababu ye ka den faga a ba kono. Ni
den min wolola, a be se ka ke sababu
ye k'o nagasi, walima k'o ke lagalagato
ye.

O kofe, iyodidese be foolo bila mogo la,
ani ka denmisennin hakili goya. O
siratige la, mogo faamuyalenw y'a jira
ko Maroki jamanu yoro dow la, n'i ye
mogo keme ta, i b'a soro foolo be mogo
44 na. Min ye Zayiri ye, jatamine kera
mogo 9 000 kan; olu la, a yera ko mogo
keme o keme, i b'a soro foolo be mogo
50 hake la.

Iyodidese be Kameruni, Mali,
Senegali, Sudan, Santarafiriki ani
jamanu caman wrewla, farafinna kono.

Mali la iyodi in be wele ko «kogo wasa». Iyodidese kasaaraw te boli hadamaden
doron kan. A kolosira ko iyodidese kolo ka
girin jamanu fen o fen kono, i b'a soro o
jamanu baganw te sogo caman ani nono
caman bo. A b'u nagasi, K'u kono tijen,
walima k'u bali den soro li la.

Iyodidese kasaara kofolenw koso, jamanu caman be ka feew nini iyodiko
la. Kabini san 1980, Ecopi wulila k'a
cesiri iyodidese keleli la.

San 1994 la, dije tonba bolofara min
nesinnen don denmisennin ka koyew
ma, «UNICEF» ye Senegalidem k'a ka
kogo bota fanba bayelema ka ke kogo
iyodima ye. Mali, Santarafiriki, Sudan,
ani Burukina ye feew siri ka se ka iyodi
ke kolenjiw ni koyiw la, walasa
hadamaden ni baganw bee be se ka
iyodi nafa soro.

A jirala ko mansin min be iyodi ke ji la, o
songo ka ca kosebe, ka d'a kan a kelen be
taa dorem 1 400 la. N'o te, a ka kan
mansin in jogen baa caman ka jenssen

farafinna bee kono, walasa ka iyodidese
kelleli sabati.

"SYFIA"

**"AMAP" kuntigi
Gawusu DARABO
Mali kanw kunnafonisewenw
baarada kuntigi
Nanze Samake
Kibaru**

BP : 24 Telefoni: 22-21-04
Kibaru Bugufiye Bozola
Bamako - Mali

Dilanbagaw ni sebenbagaw kuntigi
Basiriki Ture
Sebenbagaw kuntigi
Baadama Dukure
Labugunyoro: Kibaru qafedilan baarada
Bolen Hake 16 000